

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40Pc/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119207487
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2119207487.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci otca ako navrhovateľa: P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. 9, Z., proti matke: P. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto Z., o zapretie otcovstva k maloletému dieťaťu: O. Y. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto Z., zastúpené poručníkom: mesto Trnava, so sídlom Hlavná 1, Trnava, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca zo dňa 05.09.2019 **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 05.09.2019 sa otec domáhal zapretia otcovstva k maloletému dieťaťu O. Y., nar. XX.XX.XXXX za trvania manželstva. Návrh odôvodnil tým, že dlhodobo spoločne nežije v jednej domácnosti s manželkou, nie sú v kontakte už niekoľko rokov ani nevie, kde sa nachádza. Posledné informácie, ktoré o nej mal sú, že žije v P. v V.. Manželka žije dlhodobo neusporiadaným spôsobom života, strieda rôznych partnerov, má informácie, že je drogová závislá. Dňa XX.XX.XXXX manželka porodila dcéru, ktorej bolo súdom určené meno O. Y.. V čase rozhodnom pre počatie dieťaťa s manželkou nebol v kontakte, nesúložil s ňou, preto ho nemožno považovať za otca dieťaťa napriek prvej domnienke určenia otcovstva. Manželka sa už niekoľko rokov zdržiava na jemu neznámom mieste. Biologickým otcom dieťaťa je iný muž.

2. Manželka ako matka maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po oboznámení sa so spisovým materiálom v neprítomnosti všetkých účastníkov vykonal dokazovanie výsledkami lustrácie manželov v registri obyvateľov, rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. un. 11P/19/2019, aktuálnym stavom konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13P/19/2019 o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

4. Súd predvolal navrhovateľa z adresy trvalého pobytu, ktorú uviedol v podanom návrhu, pričom súdna zásielka sa vrátila s vyznačením poštovej relácie „adresát neznámy“. Z doteraz prebiehajúcich súdnych konaní mal súd preukázané, že otec sa zdržuje na adrese X. cesta XX, Z., avšak aj z tejto adresy sa vrátila súdna zásielka s vyznačením „adresát zásielky je neznámy“. Matka je osobou bez domova, z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že nie zamestnaná, nepoberá žiadnu dávku štátnej sociálnej pomoci. Návrh s prílohami a predvolaním jej osoby bol matke doručený oznámením na úradnú tabuľku súdu a webovú stránku Okresného súdu Trnava.

5. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 05.04.2019 do konaní vedených na tunajšom súde pod sp.zn. 17P/2/2019, 20P/19/2018 vyplýva, že matka je dlhodobo závislá od drog. Matka nie je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o dieťa, svojím spôsobom života dlhodobo ohrozuje život a zdravie svojich maloletých detí. Staršie dieťa malol. P. M. bol z dôvodu zanedbania starostlivosti matkou a ohrozovania jeho zdravého vývinu dňa 26.06.2012 odňatý a bol umiestnený v detskom domove Z.. Nakoľko si matka upravila pomery, konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým P. bolo zastavené a maloletý sa vrátil dňa 04.10.2012 k matke. V januári 2014 však stará matka V. K. oznámila, že matka ponechala dieťa v jej domácnosti, opakovane začala žiť túlavým spôsobom života, zanedbávala starostlivosť o maloletého P.. Tento bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 20P/95/2013 zo dňa 11.08.2014 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky G. M.. Matke sa dňa XX.XX.XXXX narodilo druhé dieťa, ktoré matka porodila priamo v „P.“ do WC a následne bol prevezený spolu s matkou do Univerzitnej nemocnice v Bratislave, odkiaľ matka nasledujúci deň ušla a o dieťa sa viac nezaujímal. Počas tohto tehotenstva nenavštevovala poradňu pre tehotné, bolo zistené užívanie pervitínu a heroínu v čase gravidity. Maloletý bol právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Trnava osvojený v máji 2016. Dňa XX.XX.XXXX matka porodila tretie dieťa na ulici P. v V. počas nočnej prechádzky v tráve. Následne bola spolu s dieťaťom prijatá do Nemocnice Ružinov v Bratislave, odkiaľ nasledujúci deň bola na vlastnú žiadosť prepustená, počas tehotenstva užívala heroín, nenavštevovala poradňu pre tehotné. Maloleté dieťa bolo právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda osvojené v auguste 2018. V poradí štvrté dieťa matka porodila v V. v okrese U., jej pobyt sa nepodarilo lokalizovať. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11P/19/2019 - 34 zo dňa 16.05.2019 vyplýva, že súd vyslovil osvojiteľnosť štvrtého dieťaťa O. Y. M., pozbavil oboch rodičov výkonu rodičovských práv a povinností a maloletému dieťaťu ustanovil za poručníka mesto Trnava, ktoré je povinné zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať ho a spracovať jeho majetok.

6. Mesto Trnava ako poručník maloletého dieťaťa doručil súdu dňa 23.10.2019 a dňa 18.11.2019 vyjadrenie, v ktorom súhlasili so zapretím otcovstva k maloletej O. Y. M., nar. XX.XX.XXXX.

7. Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

8. Podľa § 87 ods. 1 zákona o rodine, ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

9. Podľa § 88 ods. 2 zákona o rodine, aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

10. Podľa § 94 ods. 2 zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

11. Ak bolo dieťa počaté za trvania manželstva a teda sa narodilo v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po jeho zániku, môže manžel alebo manželka zaprieť otcovstvo len ak je vylúčené, že by manžel mohol byť otcom dieťaťa. Dôvodom vylúčenia môže byť najmä skutočnosť, že manžel s matkou dieťaťa v rozhodnej dobe nemal intímny styk alebo naopak intímne sa stýkali, avšak vzhľadom na iné faktory (zdravotná indispozícia, impotencia a pod.) nemohol tento splodiť dieťa. Uvedené skutočnosti musia byť bezpochyby preukázané. Nepostačuje vyhlásenie muža, že je, resp. nie je otcom dieťaťa. V zásade nie je podstatným ani fakt, či žena počas manželstva mala intímny styk s manželom i s inými mužmi. Aby došlo k zapretiu otcovstva, musí byť absolútne vylúčené, aby mohol byť daný muž otcom, teda nie len pravdepodobné. Súd sa tak pri dokazovaní vyššie uvedeného nemôže uspokojiť len s vyhláseniami účastníkov konania (rodičov dieťaťa), ale v zmysle zásady oficiality je povinný vykonávať s cieľom objektívneho zistenia skutkového stavu veci i dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhl. Rodičovstvo ako také, biologické alebo právne určené na základe domnienky otcovstva, patrí do sféry súkromného a rodinného života. Tak rodič, ako aj dieťa majú rovnaké právo na vlastnú identitu, ktorej súčasťou je aj zistenie, či právny status vytvorený na základe domnienky otcovstva zodpovedá aj biologickému stavu. V konaní o zapretie otcovstva stoja tak

oproti sebe záujem rodiča, ktorý tvrdí, že nie je otcom dieťaťa, a záujem dieťaťa na udržaní vytvorených rodinných väzieb v konkurujúcom súbehu s právom dieťaťa na poznanie biologického rodiča. Iba na základe testu proporcionality možno ustáliť, ktorý záujem prevažuje.

12. Na tunajšom súde prebiehalo a prebieha viacero konaní, v ktorých vystupuje otec a matka maloletého dieťaťa, pričom súd je opakovane neúspešný v zabezpečení účasti rodičov/manželov na pojednávanie, keď títo so súdom nespôlpracujú, zdržujú sa na neznámom mieste, ich bydlisko nie je známe polícii, úradom (sp. zn. 20P/19/2018 o rozvod manželstva, sp. zn. 17P/2/2019 o nariadení neodkladného opatrenia dočasným zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti inej osoby, sp. zn. 11P/19/2019 o vyslovení osvojiteľnosti maloletého dieťaťa a pozbavení rodičov výkonu rodičovských práv, sp. zn. 13P/19/2019 o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou O. Y. M.). Súd tak okrem tvrdenia navrhovateľa, že nie je otcom maloletého dieťaťa narodeného z jeho manželstva s matkou dieťaťa, nemal v konaní predložený a vykonaný žiaden dôkaz, z ktorého by mohol ustáliť, že je vylúčené, aby bol manžel P. M. otcom maloletého dieťaťa O. Y. M.. Zároveň nebolo preukázané, že zapretie otcovstva manžela matky je v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko manžel ani manželka sa pojednávania nezúčastnili, k podanému návrhu sa manželka písomne nevyjadrila, súdne zásielky neprebrali obaja rodičia.

13. Súd dospel k záveru, že zapretie otcovstva nie je v záujme maloletého dieťaťa, keď záujem maloletého dieťaťa na zapretí otcovstva vyplývajúci z jeho práva na poznanie jeho biologických rodičov zakotveného v Dohovore o právach dieťaťa, a na zosúladení biologického a právneho otcovstva, nebol otcom preukázaný. Súd preto návrh otca dieťaťa P. M., nar. XX.XX.XXXX na zapretie jeho otcovstva vyplývajúceho z manželstva s P. K., nar. XX.XX.XXXX k maloletému dieťaťu O. Y. M., nar. XX.XX.XXXX zamietol.

14. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 53 C.m.p., v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

16. O trovách konania súd rozhodol v zmysle generálnej klauzuly mimosporového konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V konaní bolo úspešné maloletého dieťa a matka maloletého dieťaťa, ktorí si nárok na náhradu trov konania neuplatnili. O náhrade trov konania úspešného účastníka v konaní o zapretie otcovstva rozhoduje súd v zmysle § 57 C.m.p. na návrh, ktorý matka a poručník ako úspešní v merite veci nepodali a preto nebolo potrebné hodnotiť, či je spravodlivé požadovať náhradu trov konania účastníkmi, ktorí úspech v konaní nemali, keď návrh úspešní účastníci nepodali a v konaní im ani žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.